

AHDE VEFA VE KURTULUŞ SAVAŞINDA BİR İNSAN

Hüseyin Kaya

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir, Türkiye / Türkiye, email: hkaya@denizliproje.com.tr

AHDE VEFA VE KURTULUŞ SAVAŞINDA BİR İNSAN

Bugünkü yazımızda ülkemizin kurucu kadrosunda yer alan Denizli doğumlu Mazhar Müfit Kansu'yu siz değerli okuyuculara aktarmak isterim. Kurtuluş savaşında önemli işler yapan ve Denizli'yi Mustafa Kemal Atatürk'ün yanında özveri ile temsil eden Mazhar Müfit Kansu, 1891 yılında Siyasi Bilgiler Fakültesi'ni bitirmiştir. "Erzurum'dan Ölümüne Kadar Atatürk'le Beraber" başlığı altında 4 Mart 1948'den başlamak üzere Son Telgraf gazetesinde çıkmış olan hatıraları Kurtuluş Savaşımızın en önemli belgelerinden biridir. Yazımıza konu olan Mazhar Müfit hem siyaset insanı, hem de muhasebe ve finansmandır.

Mazhar Müfit Kansu 1872 yılında Denizli'de doğmuştur. Mülkiye Mektebi mezunudur. Gelibolu İdadisi Öğretmenliği, Edirne İdadisi Tarih Öğretmenliği ve Müdür Yardımcılığı, Edirne İl Maiyet Memurluğu, Havsa, Çorlu, Uzunköprü ve İskeçe Kaymakamlıkları, Gümülcine Sancağı,

Lazistan (Rize), Mersin, İzmit, Balıkesir Mutasarrıflıkları, Bitlis ve Mamuratü'l-Aziz (Elaziz) Valilikleri, Erzurum Kongresi Bitlis Delegeliği, Sivas Kongresi Hakkâri Temsilciliği, Heyet-i Temsiliye Üyeliği, Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Üyeliği, Osmanlı Meclis-i Mebûsan IV. Dönem Hakkâri Mebusluğu, TBMM I. Dönem Hakkâri, II., III., IV. ve V. Dönem Denizli, VI. ve VII. Dönem Çoruh (Artvin) Milletvekilliği, I. Dönem Dâhiliye, Nâfia, Tetkik-i Hesâbât ve Divân-ı Muhâsebât Encümeni Reislikleri, Tetkik-i Hesâbât Komisyonu, Divân-ı Muhasebât Komisyonu Başkanlığı, VI. Dönem Meclis Hesaplarını Tetkik Komisyonu Başkanlığı, IV. Dönem Parlamentolar Türk Grubu Kurucu Üyeliği ve Saymanlığı yapmıştır.

En son Bitlis Valisi iken zor şartlarda Erzurum'a Atatürk'ün yanına gitmiş. O Tarihten itibaren Atatürk'ün en güvendiği kişilerden biri olmuştur. Mustafa Kemal Mazhar Müfit'e hem notlar aldırır, hem de güvenilirliği nedeniyle kasayı teslim ederek finans işlerini takip etmesini istemiştir.

Citation/Atf: Kaya, H. (2025). Ahde vefa ve Kurtuluş Savaşı'nda bir insan. İzmir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Dayanışma Dergisi, 8(3), 481-482. <https://www.journals.gen.tr/dayanisma>

Corresponding Author/ Sorumlu Yazar:
Hüseyin Kaya
E-mail: hkaya@denizliproje.com.tr

Bu çalışma, Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Bu sebeple Mazhar Müfit Kansu mülkiye mezu-
nu olmasına rağmen,güvenirliği ve örnek kişiliği
sayesinde Kuvayimilliyen'in muhasebe ve finans
işlerini yürütmüştür.Bu sebeple **Mazhar Müfit
aynı zamanda muhasebecidir.**Kurtuluş Savaşı
öncesi Ankara'da Ankara Müftüsü Mehmet Rifat
Börekçi'nin

"Müşküliyet olduğunu duyduk .Bu sebeple top-
ladığımız paraları sizlere getirdik "demesi üye-
lerine Mazhar Müfit "Arkasındaki küçük kasayı
göstererek ,bizim paramız var sayın müftüm
"demiştir.Ancak o an kasada olan para tutarı an-
cak 75 kuruştur. Kuvayimilliyen ruhu ve bu ruha
sahip olan insanlar,"**Kuruşlarıyla değil duruş-
larıyla tarihe geçenlerdir"**

Kurtuluş Savaşı esnasında geçen konuları tek-
tek not alan Mazhar Müfit'in bu tarihi konuları
içeren Türk Tarih Kurumu'n bastığı iki cilt kitabı
vardır.Kitabın adı Erzurum'dan Ölümüne Ka-
dar Atatürk'le Beraber olup,636 sayfadır.Atatürk
Nutuk'u yazarken bu bilgilerden faydalandığı
belirtilmektedir.

İlgili kitapta Mustafa Kemal Paşa'nın ekonomiye
bakış açısını da net olarak görüyoruz.

Buna en güzel örnek ise Sivas'tan Ankara'ya git-
mek zamanı yaklaştıkça parasal konulara bakış
açısıdır.Bu zor şartlarda Mustafa Kemal ile Maz-
har Müfit'in konuşmasını aktarmak isterim.

Mustafa Kemal Paşa-Ankara'ya gitmek zama-
nı yaklaşıyor.Hazırlanmak için lazım gelenleri
emir verdim.Sen de kesenin ağzını aç bakalım.

Mazhar Müfit-Hangi kesenin ağzını,ağzı açıl-
cak kese mi var Paşam ?

Mustafa Kemal Paşa-Şakayı bırakalım,yol için
para lazım.Mevcudumuz nedir ?

Mazhar Müfit-Hangi mevcut paşam ?bir iki lira-
mız var.

Mustafa Kemal Paşa-Çare düşünelim.

Mazhar Müfit-Çaresi,bankalardan biraz ödünç
para almak.

Mustafa Kemal Paşa-Bu kat'iyen caiz değildir.
Malum bize İstanbul ,yani Ferit Paşa Celali eşki-
yası diyordu.Şimdi de bankaları soymaya başla-

dılar diye aleyhimize propaganda yaparlar.

Başka bir çare düşünelim.

Mazhar Müfit-Bankalardan Heyeti Temsiliye
namına borç almayız.Şahsımız namına alırız.
Mesela ben ve ya bir arkadaşım bankadan para
istikraz edemez miyiz ?Bu da mı soygunculuk
addedilecek ?

Mustafa Kemal Paşa-Edebilir amma,bizim va-
zietimiz buna müsait değil,şahsımız adına da
olsa,yine umudumuza teşmil ile soygunculuğa
başladılar derler. (Erzurum'dan Ölümüne Kadar
Atatürk'le Beraber II.Cilt sy.464-465)

Kitabın ilerleyen sayfalarında da (sy.482-489)pa-
rasal konularda zor dönemlerden geçildiği bah-
sedilmektedir.Bu zor dönemleri Mazhar Müfit
Kansu'nun ihtiyatlı hareketleriyle zar,zor atlatı-
labilmiştir.

Denizli Kent Müzesi'nde Kurtuluş Savaşı,Sivas
Kongresi,kurucu meclis yıllarını anlatan bölü-
mün en üstünde Mazhar Müfit Kansu'nun ismi
yer almaktadır.**Atatürk 3/12/1934 tarihinde biz-
zat Mazhar Müfit'e KANSU Soyadını vermiştir.
(Ek belge)**

Görüldüğü üzere Kurtuluş Savaşı dahil ve son-
raki aşamalarda ülkemize çok kıymetli katkılar
veren Mazhar Müfit Kansu'nun Denizli'mizde
adının verildiği bir yer olmaması oldukça üzün-
tü vericidir.

Buradan değerli yetkililere çağrı yapmak isterim
,Mazhar Müfit Kansu'nun isminin onu anımsa-
tacak bir yere verilmesi yönünde olacaktır.De-
nizli'ye 3 Kasım 2025 tarihinde gelen Atatürk'ü
en iyi anlatan kadın tarihçi olarak tanımlanan
İlknur Güntürkün Kalıpçı şöyle demiştir "**Ata-
türk'ün en önemli özelliği ahde vefasıdır"**de-
miştir.**Bu sebeple bizim de kanaatimce Mazhar
Müfit Kansu'ya bu vefayı göstermemiz gerekir
diye düşünüyorum.**